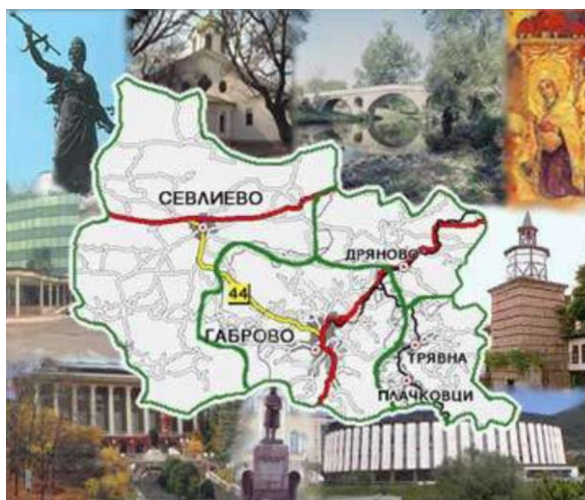

**МЕЖДИННА ОЦЕНКА
НА
ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
ОБЛАСТ ГАБРОВО 2005 - 2015 г.**

ДОКЛАД

По поръчка: „Изготвяне на междинна оценка на Областна стратегия за развитие (ОСР) на област Габрово”

Изпълнител: «Проксима Консулт» ЕООД

Екип по изпълнение на поръчката:

Камелия Калоянова, Ташка Габровска, Златина Карова, Леончия Иванова

РЕЗЮМЕ НА ЗАКЛЮЧЕНИЯТА И ПРЕПОРЪКИТЕ

Областната стратегия за развитие на Област Габрово е разработена и приета през 2005 г., съгласно ЗРР (2004). От 31.08.2008 г. с новия ЗРР и Правилник за прилагане на ЗРР има промяна в съдържанието на стратегическите документи, отменени са и редица наредби и правилници (напр. за дейността на ОСР). По същество, новият ЗРР променя йерархията и съдържанието на документите по политиката за регионално развитие. Предвид настъпилите промени в икономическите условия и за привеждане на ОСР в съответствие с разпоредбите на ЗРР, през м. ноември 2009 г. са предприети действия по актуализация на стратегията. Актуализираният документ за изпълнение на Областната стратегия за развитие 2009 - 2013 година¹ (АДИ на ОСР) е приет от Областния съвет за развитие с решение № 2/23.09.2010 г. Трябва да се отбележи, че голяма част от напредъка по изпълнение на приоритетите на ОСР е нормативно повлиян в две посоки. От една страна законодателството и поставените в него срокове за изпълнение на мерки и дейности активизира изпълнението, от друга, постоянните промени възпрепятстват решенията за действие поради несигурност и очакване на нови промени.

Наблюдението на постигнатите резултати в процеса на изпълнение на стратегиите и плановете за регионално развитие се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното и местното развитие, като за стратегическите и плановете документи се изработват междинни и последващи оценки и доклади за тяхното изпълнение.

Настоящият доклад за междинна оценка на ОСР 2005 – 2015 на Област Габрово е изготвен във връзка с разпоредбата на чл. 33, ал.1 , и чл. 36, ал. 1 от ЗРР. чл. 9, ал. 1 и ал.2 от **Закона за регионалното развитие**. Той представя информация за:

- постигнатия напредък в изпълнението на целите и приоритетите за развитието на областта;
- възникналите проблеми и предприетите от компетентните органи действия за тяхното преодоляване;
- прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на ОСР до края на периода на нейното действие;

При изготвянето на междинната оценка е обработена и анализирана актуална статистическа и емпирична информация, публикувана официално от Националния статистически институт, ГРАО, Агенция по заетостта към МТСП за периода от 2005 до 2009 год. Проследен е конкретния принос на отделните оперативни програми за изпълнение на всеки от приоритетите на ОСР (използвани са данни от ИСУН), като е направена и експертна оценка в %).

Междинният доклад е важен документ, който очертава необходимостта от промени и действия във връзка с ефективното и ефикасното изпълнение на целите за развитие на регионите, определени с Националната стратегия за регионално развитие до 2015 г.

Оценяваният период 2005 – 2010 г. обхваща две важни за икономическото развитие на страната събития – присъединяването на България към Европейския Съюз и световната

¹ http://www.gb.government.bg/index.php?option=com_content&view=article&id=20&Itemid=21&lang=bg

икономическа и финансова криза. В периода на разработване на Областната стратегия за развитие, който съвпада с предприєдинителния период на членство в ЕС, заложените приоритети и цели са съобразени с очакваното действие на Оперативните програми. След присъединяването на страната към ЕС през 2007 г. последва период на съгласуване и адаптиране на дизайна и механизмите на програмите от една страна и от друга изграждане на капацитет у бенефициентите за усвояване на европейските фондове. Този период съвпадна със световната икономическа криза, която се отрази негативно както на икономическото развитие на страната, така и на действието на европейските инструменти за подкрепа.

Проектите по които се извършват дейности в областта са ориентирани главно към стратегическите цели на ОСР свързани с приоритетно развитие на икономиката на основата на знанието и повишаване на конкурентоспособността ѝ, развитие и модернизация на техническата инфраструктура, подобряване качеството на живот и социалната инфраструктура, повишаване на административния капацитет, изграждане на партньорства на различни нива (общинско, областно, регионално), възстановяване и опазване на околната среда и развитие на екологичната инфраструктура. Целите на проектите са обвързани с възможностите за финансиране и ресурсите на областта. Основен недостатък при извеждането на индикаторите, целите и показателите в ОСР и ОПР е липсата на количествени и качествени стойности, които трябва да бъдат достигнати при реализация на ОСР и съответните ОПР.

При извършване на МО, ясно се откроява констатацията, че Областният управител няма достатъчно пълномощия да упражнява необходимия контрол и да санкционира общините при неизпълнение на задълженията си по реализация на ОСР. Понастоящем Областната управа може да разчита единствено на добронамереност от страна на общините за изпълнение на областната стратегия.

Съществува необходимост от пренареждане на конкретните задачи за по-ефективно справяне с предизвикателствата на икономическата криза. Да се изведат на преден план борбата с безработицата, трудовата заетост, овладяване на негативните демографски процеси и негативната динамика в движението на населението. За оставащия период на действие трябва да се определят целеви стойности, да действат ясни и точни критерии и показатели, които да се достигнат. Същевременно поставените цели, мерки и действия трябва да са реално постижими. Необходимо е да се ускори работата по приоритети и проекти, чието изпълнение изостава.

Препоръки

1. Необходими действия на административните структури и областния съвет за развитие във връзка с **по-нататъшното изпълнение** на ОСР:

- Да се активизира взаимодействието между публичните институции, университетската наука и професионалното обучение и образование за по-пряка и ефективна връзка между образованието, науката и бизнеса;
- Да се използват възможностите на ОП за създаване на по-благоприятна среда за развитие на конкурентоспособен бизнес, чрез развитие на клъстери, технологични паркове, електронни услуги и ефективно управление на човешките ресурси;
- Да се поддържа добро ниво на комуникация и взаимодействие с централните власти по отношение на планирането и изпълнението на мерки по базисната и

екологичната инфраструктура, като предпоставка за постигане на по-бърз напредък по съответните приоритети.

2. Подобряване на **организацията и координацията** на компетентните органи за изпълнение на ОСР:

- Необходими са по-активни действия на административните структури и областния съвет за развитие за осигуряване на наблюдение и контрол на ОСР;
- Да се приложи адекватен механизъм за въздействие върху развитието на РЦП. Областният съвет за развитие да предприеме активни действия по привличане на ресурси за положителното повлияване на показателите, по които РЦП изостават;

3. Подобряване на действията по прилагането на **принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност** за изпълнението на ОСР

- Да се засили взаимодействието между партньорите при подготовката и изпълнението на проекти, насочени към постигане целите и приоритетите на ОСР;
- Да се изработят и приложат конкретни действия и механизми за осигуряване на информация и публичност за изпълнението на ОСР.

4. Необходими **промени по отношение на стратегията за развитие на областта**, които са съобразени с АДИ на ОСР за периода до 2013 г., както и при **подготовката на ОСР за периода 2014-2020 г.**

- За оставащия период на действие на АДИ на ОСР до 2013 г., както и при изготвянето на документа за следващия програмен период, трябва да се определят конкретни индикатори с целеви стойности и ясни и точни критерии и показатели за постигането им. Същевременно поставените цели, мерки и действия трябва да са реално постижими;
- Разработването на ОСР за периода 2014 – 2020г. да бъде съобразено със стратегията на ЕС “Европа 2020”, поетите национални ангажименти и съответните национални документи в тази насока. Особен акцент може да бъде поставен върху иновациите като потенциал и конкурентно предимство на Област Габрово;
- В ОСР 2014 – 2020 да се отдели специално място на новите „зелени” технологии и използването на ВЕИ, какъвто пример има с отделни осъществени пилотни проекти, за което област Габрово има потенциал;
- В процеса на планиране да се изработят интегрирани системи за постигане на устойчиво развитие, в които всички партньори да имат ясни ангажименти и планирани дейности с оглед постигането на общите цели и концентрация на въздействието;
- Да се планират мерки за целенасочено въздействие за подобряване на условията за живот и бизнес развитие в районите, в които се наблюдава най-силно изразени отрицателни демографски тенденции, с оглед задържане на населението и по-добро използване на техния потенциал за развитие.